

TEMA 1: L'ORIGEN BIOLÒGIC DE L'ÉSSER HUMÀ

Tot i que en l'aspecte genètic som uns primats molt propers als ximpanzés i un producte de l'evolució, constituïm un tipus d'organisme radicalment de tots els altres. Som els únics éssers que es pregunten pel significat de la pròpia existència. Però no ens deixem portar ara per un excés de triomfalisme, perquè també és cert que des dels inicis de les idees científiques entre els grecs s'han fet molts esforços per situar la nostra espècie d'esquenes a la natura o, encara pitjor, per damunt seu. D'aquí provenen alguns dels grans problemes que afecten la humanitat en el moment present. Només a partir de Darwin s'ha comprès que no som l'espècie escollida, sinó, com diu Robert Foley, una espècie única entre moltes altres espècies úniques, tot i que, això sí, meravellosament intel·ligent. I no deixa de ser paradoxal que tants segles de ciència ens hagin portat a saber una cosa que un boiximà del Kalahari, un aborigen australià o qualsevol dels nostres avantpassats que van pintar els bisons d'Altamira coneixia sobradament: que la Terra no pertany a l'home, sinó que l'home pertany a la Terra.

J.L. ARSUAGA i I. MARTÍNEZ: *La espècie elegida*

Podem dubtar (recordant que neixen molts més individus que els que poden sobreviure) que els individus amb algun avantatge sobre els altres, ni que sigui lleuger, tindrien més probabilitats de sobreviure i de procrear la seva pròpia espècie? D'altra banda, podem estar segurs que qualsevol variació perjudicial, fins del menor grau, seria destruïda inexorablement. Anomeno selecció natural aquesta preservació de les variacions favorables i el rebuig de les variacions perjudicials. Les variacions que no són útils ni perjudicials no serien afectades per la selecció natural.

CHARLES DARWIN.
L'origen de les espècies

Darwin, amb les seves idees, va trencar el rígid esquema teològic i teleològic del món que imperava en el segle XIX, en tres punts fonamentals. En primer lloc, la idea de la selecció natural va topar frontalment amb la doctrina teleològica de la Providència Divina (...) Qui era Darwin per suplantat el Déu faedor de tot per unes forces que escapen del seu poder i que anomenà "selecció natural"? En segon lloc, la darwiniana visió canviant, evolutiva, de les espècies va topar amb la idea de la creació instantània de tot a partir del no-res (...) I, en tercer lloc, el més escandalós: l'origen animal de l'home per l'evolució dels primats. On queda la dignitat de l'home com a rei i com a cim de la creació?

L. SEQUEIROS
Arrels de la humanitat: evolució o creació?

Què podria resultar més humiliant, i per tant més alliberador, que passar de considerar-nos només una mica per sota dels àngels, dominadors legítims de la naturalesa, creats a imatge i semblança de Déu per sotmetre i emmotllar la terra... a saber que només som productes naturals d'un procés universal de descendència amb modificació (i per tant, emparentats amb la resta de criatures) i que a més a més únicament som una petita branca, recent brotada i destinada a desaparèixer, del frondós arbre de la vida, i no del cim predestinat d'una escala ascendent de progrés?

STEPHEN J. GOULD
Tres facetes de l'evolució

Tanmateix, hem de reconèixer, al meu parer, que l'home i totes les nobles qualitats que l'acompanyen, la compassió que sent pels més vils dels seus semblants, la benevolència que fa extensiva no només als altres homes sinó també a la més humil de les criatures vives, l'intel·lecte quasi diví que ha penetrat els misteris del moviment i la constitució del sistema solar... L'home, proveït de totes aquestes excelses facultats, porta imprès encara en la seva estructura corporal el segell indeleble del seu origen humil.

CHARLES DARWIN
L'origen de l'home